

## **REDOVNO**

### **Kada se organiziraju upisi u srednje strukovne škole?**

Upisni rokovi za svaku se školsku godinu posebno utvrđuju odlukama Ministarstva znanosti i obrazovanja.

U pravilu, upisi su organizirani u dva upisna roka, ljetnom i jesenskom. Upisi se provode putem mrežne stranice <https://srednje.e-upisi.hr>, na kojoj se mogu pronaći sve informacije.

### **Što je važno za upis u programe obrazovanja za vezane obrte?**

Izbor učenika za upis u programe obrazovanja za vezane obrte temelji se na:

- uspjehu u osnovnoj školi i
- zdravstvenoj sposobnosti kandidata za obavljanje poslova i radnih zadaća u odabranom zanimanju – potvrda medicine rada.

Kandidat koji upisuje program obrazovanja za vezane obrte dužan je, pri upisu ili najkasnije do 30. rujna tekuće školske godine, dostaviti školi liječničku svjedodžbu medicine rada i sklopljen ugovor o naukovanju.

### **Po čemu se obrazovanje za obrtnička zanimanja razlikuje od ostalog srednjoškolskog obrazovanja?**

Posebnost ovog sustava je da općeobrazovne predmete i stručno teorijski dio naukovanja izvodi srednja strukovna škola, a praktični dio naukovanja licencirana radionica.

Nastavni plan i program za obrtnička zanimanja u jedinstvenom modelu obrazovanja sastoji se od općeobrazovnog i strukovnog dijela (naukovanje).

Naukovanje je strukovni dio strukovnog kurikulumu koji se izvodi u ustanovi za strukovno obrazovanje, kod obrtnika ili u pravnoj osobi. Za prijam naučnika se izdaje dozvola (licencija).

### **Da li mogu sam odabrati obrtnika / pravnu osobu s kojim ću sklopiti ugovor o naukovanju?**

Nakon što učenik izabere zanimanje on mora potražiti mjesto za naukovanje. Popis licenciranih radionica koje imaju uvjete za prijam naučnika dostupan je na stranici Hrvatske obrtničke komore i na stranicama područnih obrtničkih komora. Također, e-naukovanje, aplikacija nadležnog Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja pruža mogućnost uvida u slobodna naučnička mjesta. Učenik, odnosno njegov roditelj ili staratelj, nakon odabira željene radionice te razgovora i dogovora s vlasnikom, sklapa s njim ugovor o naukovanju.

### **Koja prava ima naučnik tijekom naukovanja?**

Naučnik ima pravo na:

- poduku za samostalno obavljanje poslova u zanimanju koju mu pruža majstor - stručni učitelj, a u skladu s propisanim nastavnim planom i programom,
- redovito pohađanje školske nastave,
- četrdeset i pet radnih dana odmora tijekom svake školske godine, s time da blagdani i neradni dani nisu uključeni u odmor,
- dnevni i tjedni odmor,

- novčanu nagradu za rad u radionici koja se isplaćuje svaki mjesec u skladu s minimalnim uvjetima za Ugovor o naukovanju,
- naukovanje samo u dnevnoj smjeni (od 6 do 22 sati), ne duže od osam radnih sati dnevno i 40 sati tjedno
- poduku i rad na ispravnim sredstvima za rad,
- korištenje osobnih zaštitnih sredstava tijekom rada,
- zdravstveno osiguranje i osiguranje za slučaj nesreće na praktičnom naukovanju,
- polaganje naučničkog ispita u zanimanju za koje se školuje.

### **Što je ugovor o naukovanju i zašto se sklapa?**

Ugovor o naukovanju sklapaju obrtnik ili pravna osoba koji imaju dozvolu (licenciju) za izvođenje naukovanja i kandidat (roditelj ili skrbnik kandidata), u skladu sa zakonom koji uređuje obavljanje obrta, a prilikom sklapanja ugovora kandidat donosi na uvid:

- ovjerenu presliku svjedodžbe završnoga razreda osnovnog obrazovanja;
- liječničku svjedodžbu medicine rada.

Ugovor o naukovanju sklapa se u četiri istovjetna primjerka od kojih po jedan pripada svakoj ugovornoj strani, nadležnoj ustanovi za strukovno obrazovanje te nadležnoj područnoj obrtničkoj komori.

Licencirani obrtnik ili pravna osoba može sklopiti onoliko broj ugovora koliko ima slobodnih mjesta za izvođenje praktične nastave i vježbi naukovanja sukladno dozvoli (licenciji) koju posjeduje. Radi odabira učenika licencirani obrtnik ili pravna osoba može prije sklapanja ugovora utvrditi uvjete i raspisati natječaj za prijam učenika.

Ugovorom se reguliraju međusobna prava, obveze i odgovornosti između obrtnika i naučnika tijekom trajanja programa naukovanja za određeno zanimanje, a osobito:

- početak i trajanje naukovanja
- naučničko radno vrijeme u radionici ili na radilištu
- trajanje i raspored naučnikova odmora
- naknada za vrijeme trajanja naukovanja i
- obveze obrtnika glede ostvarivanje nastavnog plana i programa.

Ugovor o naukovanju potrebno je priložiti prijavi za upis u srednju strukovnu školu u četiri istovjetna primjerka.

Nakon upisa, ugovor o naukovanju registrira se u školi i verificira u područnoj obrtničkoj komori. Obrasci ugovora o naukovanju mogu se kupiti u Narodnim novinama i sličnim prodavaonicama. Ugovor o naukovanju reguliran je Pravilnikom o minimalnim uvjetima za ugovore o naukovanju (NN 107/2020).

### **Mogu li primiti učenike na naukovanje, a da ne obrt / pravna osoba nema dozvolu (licenciju) za provedbu praktičnog dijela naukovanja?**

Za obavljanje praktičnog dijela naukovanja obrtnik / pravna osoba **mora imati dozvolu** (licenciju), a da bi dobio dozvolu obrtnik / pravna osoba mora ispuniti propisane uvjete i licencirati se.

### **Koje uvjete moram zadovoljiti kako bih mogao dobiti licenciju?**

Za izvođenje praktičnog dijela naukovanja obrtnik i pravna osoba moraju imati dozvolu (licencu). Dozvolu izdaje Hrvatska obrtnička komora, koja ujedno propisuje i postupak i način njenog izdavanja.

Obrtnik i pravna osoba izvode naukovanje putem mentora koji može biti vlasnik obrta, odnosno zaposlenik obrta ili pravne osobe.

Mentori mogu biti:

- osobe s položenim majstorskim ispitom u odgovarajućoj kvalifikaciji
- osobe koje ima odgovarajuće srednje strukovno obrazovanje i najmanje 7 godina radnog iskustva u kvalifikaciji za koju izvodi naukovanje te položen ispit kojim dokazuje osnovna znanja o poučavanju učenika na naukovanju,
- osobe s odgovarajućim višim ili visokim obrazovanjem uz položen ispit kojim dokazuju osnovna znanja o poučavanju učenika na naukovanju,
- fizičke osobe, izumitelji, osobe sa završenim odgovarajućim srednjim strukovnim obrazovanjem sa sjedištem obrta u područjima od posebne državne skrbi, brdsko-planinskim područjima ili na otocima koje imaju najmanje tri godine radnog iskustva u zanimanju za koje izvode praktični dio naukovanja i položen ispit kojim dokazuju osnovna znanja o poučavanju učenika na naukovanju.

U procesu licenciranja pored odgovarajuće stručne spreme traži se još:

- odgovarajuće opremljena radionica prema nastavnom planu i programu,
- osigurane mjere higijensko tehničke zaštite pri radu i zaštite okoliša, te propisane sanitarne standarde.

Dozvola se ne može izdati obrtniku ili drugoj osobi:

- ako je osuđena za kazneno djelo vezano uz obavljanje obrta,
- ako mu je oduzeto pravo na primanje naučnika na naukovanje (odlukom Suda časti HOK-a).

Dozvola se izdaje s rokom važenja od sedam godina.

### **Kome se mogu javiti ako želim licencirati svoj obrt / pravnu osobu?**

Zahtjev za licenciranje obrta / pravne osobe podnosi se u **područnoj obrtničkoj komori u županiji** na čijem području je sjedište obrta / pravne osobe.

### **Tko licencira obrt /pravnu osobu?**

Licenciranje obrta / pravne osobe obavlja **Komisija za licenciranje**.

Komisija ima četiri člana i to:

- obrtnika majstora odgovarajućeg zvanja ili obrtnika kojem Zakon priznaje prava kao osobi s položenim majstorskim ispitom,
- nastavnika odgovarajuće struke iz obrtničke ili druge srednje strukovne škole, u kojoj se ostvaruju programi za obrtnička zanimanja,
- predstavnika stručne službe područne obrtničke komore
- predstavnika stručne službe Hrvatske gospodarske komore

**Gdje se polaže naučnički ispit?**

Naučnički ispit se polaže u srednjoj strukovnoj školi, kod obrtnika ili u pravnoj osobi kod koje je kandidat pohađao naukovanje, a pred ispitnom komisijom koju čine majstori obrtnici i nastavnici iz srednje strukovne škole.

**Što je naučnički ispit?**

Naučničkim ispitom provjeravaju se stečene kompetencije za potrebe obavljanja poslova određenog obrta u skladu sa standardom kvalifikacije i strukovnim kurikulumom za stjecanje kvalifikacije za vezane obrte. Sastoji se od izvedbe radne probe u okviru složenijeg ispitnog zadatka kojim se provjeravaju praktične vještine te razina samostalnosti i odgovornosti za potrebe obavljanja poslova određenog obrta u skladu s programom obrazovanja za stjecanje kvalifikacije za vezane obrte/standardom kvalifikacije.

## **DALJNJE**

### **Kada se polažu majstorski ispiti?**

Majstorski ispit polaže se u četiri ispitna roka. Kalendar polaganja majstorskih ispita određuje Hrvatska obrtnička komora za svaku godinu posebno.

### **Koliko radnog iskustva moram imati da mogu pristupiti majstorskom ispitu?**

Majstorskom ispitu mogu pristupiti:

- osobe koje nakon položenog naučničkog ispita imaju najmanje dvije godine radnog iskustva u zanimanju za koje žele polagati majstorski ispit.
- osobe koje nakon završetka srednjeg strukovnog obrazovanja za stjecanje kvalifikacije koja nije kvalifikacija stečena strukovnim obrazovanjem za vezane obrte, programa gimnazije te srednjeg umjetničkog obrazovanja, ako na dan pristupanja ispitu imaju najmanje četiri godine radnog iskustva u zanimanju za koje žele polagati majstorski ispit.
- osobe s položenim naučničkim ispitom u odgovarajućem zanimanju i završenim obrazovanjem u majstorskoj školi u trajanju od godine dana.
- osobe koje su stekle odgovarajuću srednju stručnu spremu do školske godine 1999./2000., ako na dan pristupanja ispitu imaju najmanje dvije godine radnog iskustva u zanimanju za koje žele polagati majstorski ispit.
- osobe koje nakon završetka srednjeg strukovnog obrazovanja za stjecanje kvalifikacije koja nije kvalifikacija stečena strukovnim obrazovanjem za vezane obrte, programa gimnazije te srednjeg umjetničkog obrazovanja, ako na dan pristupanja ispitu imaju najmanje dvije godine radnog iskustva u zanimanju za koje žele polagati majstorski ispit i završeno obrazovanje u majstorskoj školi u trajanju od godine dana.

Radno iskustvo u određenom zanimanju je iskustvo koje osoba stječe unutar radnog odnosa, tijekom stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa, radom u svojstvu volontera ili drugim oblikom rada u skladu sa zakonom.

### **Na koji način mogu dokazati radno iskustvo?**

Radno iskustvo dokazuje se preslikom radne knjižice te Ugovorom o radu. Ako osoba koja polaže majstorski ispit nema ugovor o radu, kao dokaz može priložiti i potvrdu od strane poslodavca da je obavljala poslove u zanimanju za koje želi polagati majstorski ispit. Potvrda mora biti ovjerena od strane javnog bilježnika.

### **Kolika je cijena majstorskog ispita?**

Cijena ispita je 345,08 EUR (2.600 kuna), u skladu s Rješenjem o cijeni polaganja ispita o stručnoj osposobljenosti, pomoćničkog i majstorskog ispita (NN 31/02).